

שיעור קנו

מל"ת צד. צה. צו. צו. מ"ע פו.

מצוה צד הזהירנו מהקטיר בעלי מומין. והוא אמרו יתעלה ואשה לא תתנו מהם. ולשון ספרי ואשה לא תתנו אלו החלבים. לא תתנו, אין לי אלא כלם מנין אף מקצתן תלמוד לומר מהם אף מקצתן. הנה התבאר לך שמי שיקריב בעל מום כבר עבר על ארבעה לאוין כשנמנה הקטר אימורין לאו אחד, אמנם כשנמנה אותו שני לאוין כמו שמנאן זה התנא המדבר בכאן הנה יהיה עובר בחמשה לאוין שהוא ימנה קצת האימורין ענין אחד וכלן ענין שני כמו שאמר מהם אף מקצתן אע"פ שהוא לאו אחד, שזה התנא סובר לוקין על לאו שבכללות, לפיכך אמרו בספרי המקדיש בעל מום למזבח עובר משום חמשה לאוין, משום כל תקדיש ומשום כל תשחט ומשום כל תזרוק הדם וכל תקטיר הכל וכל תקטיר מקצתו רבא אמר אין לוקין על לאו שבכללות מיתיבי המקדיש בעלי מומין לגבי מזבח עובר משום ה' שמות אלמא לוקין על לאו שבכללות תיובתא דרבא. הנה התבאר לך שזה שאמרו עובר בה' אמנם הוא עם סברתו שסובר שלוקין על לאו שבכללות ולכן ימנה הלאו שכולל כלם ומקצתם בשני שמות וזהו המפורסם מדעת אביי בכל מקום כמו שבארנו בשרש ט' בזה המאמר, ולדעת רבא שאמר אין לוקין על לאו שבכללות אמנם יתחייב מלקות אחד על הקטר כמו שהתבאר בגמרא סנהדרין לפי מה שהמשלנו בשרש ט' וכלן יהיו ארבעה לאוין לבד כמו שבאר הכתוב. שמי שהקדיש והקריב בעל מום לוקה ארבע מלקיות על אלו ארבעה לאוין כמו שבארנו, ואלו הלאוין כלן בבעל מום קבוע כמו שהמשיל הכתוב ואמר שרוע וקלוט ומעוך וכתות ונתוק וכרות ואלו כלן מומין קבועין. והתבארו משפטי מומי הבהמה כלם קבוע ועובר בששי מבכורות. וכן התבארו משפטי אלו הארבעה לאוין בהקרבת בעל מום במקומות מפוזרים במסכת תמורה וזבחים. (שם, שם):

מצוה צה הזהירנו מהקריב בעל מום עובר. והוא אמרו לא תזבח לה' אלהיך שור ושה אשר יהיה בו מום וגו'. והתבאר בספרי שבבעל מום עובר הכתוב מדבר וזה גם כן ילקה עליו כשעבר והקריבו. (שופטים ושופטים, הלכות איסורי מזבח פ"א):

מצוה צו הזהירנו מהקריב קרבנות נכרים כשהם בעלי מומין, ולא נאמר אחר שהוא נכרים נקריב בעבורו בעל מום. והוא אמרו יתעלה ומיד בן נכר לא תקריבו, ומי שעבר והקריב לוקה. (אמור אל הכהנים, שם פ"א)

מצוה צז הזהירנו מתת מום בקדשים, וזה יקרא מטיל מום בקדשים, וכל מי שיטיל מום בקדשים לוקה, ובתנאי שיהיה זה בזמן שבית המקדש קיים דחזי לקרבן, ובאה האזהרה בזה כל מום לא יהיה בו. ולשון ספרא לא יהיה בו מום לא תתן בו מום. (שם, שם):

מצוה פו היא שצונו לפדות מה שנתחדש בו מום מן הקדשים ויצא לחולין ויהיה מותר לשחוט אותו ולאכלו והוא אמרו יתעלה רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת. ולשון ספרי רק בכל אות נפשך אינו מדבר אלא בפסולי המוקדשין שיפדו. וכבר בארו רמז מצוה זו כלומר פדיון הקדשים במסכת בכורות ובתמורה ובמקומות מחולין וערכין ומעילה. (ראה אנכי, איסורי מזבח פ"א):